

ACADEMIA ROMÂNĂ
Comitetul Român de Istoria și Filosofia Științei și Tehnicii
– Divizia de Istoria Științei –

STUDII ŞI COMUNICĂRI/DIS

Vol. XIX/2026

MEGA

STUDII ŞI COMUNICĂRI / DIS

Vol. XIX / 2026

STUDII ȘI COMUNICĂRI/DIS

– publicație fondată de acad. Gleb Drăgan –

REDACȚIA:

Director: Acad. Dumitru MURARIU

Redactor-şef: Acad. Mihail-Viorel BĂDESCU

Redactor-şef adjunct: dr. Tiberiu TĂNASE

Secretar de redacție: C.Ş. Mirela-Adriana ANGHELACHE

Colegiul de redacție: Viorela-Valentina DIMA, Edith-Mihaela DOBRESCU, Emilian M. DOBRESCU, Dan GÎJU, Emil HEDEȘIU, Marian MOŞNEAGU, Alba-Iulia-Catrinel POPESCU, Nicolae ROTAR, Narcis ZĂRNESCU.

Responsabilitatea asupra conținutului materialelor revine autorilor

Adresa redacției:
Calea Victoriei, nr. 125, camera 31, sectorul 1 Bucureşti, cod 010071

Adresa web: http://www.studii.crifst.ro

Administrator pagină web: Nicolae Sfetcu, Mirela-Adriana Anghelache

ACADEMIA ROMÂNĂ
Comitetul Român de Istoria şi Filosofia Științei şi Tehnicii
– Divizia de Istoria Ştiinței –

STUDII ŞI COMUNICĂRI / DIS

Vol. XIX / 2026

MEGA
Cluj-Napoca, 2026

Revista este inclusă în baza de date internațională CEEOL

Revista este inclusă în baza de date internațională
ICI Journals Master List

© Autorii, 2026

Responsabilitatea conţinutului, interpretărilor şi părerilor exprimate în paginile revistei revine exclusiv autorilor.

ISSN 1844 – 9220
ISSN-L 1844 – 9220

Editura MEGA
Cluj-Napoca
e-mail: mega@edituramega.ro
www.edituramega.ro

CUPRINS

ANIVERSĂRI, COMEMORĂRI

George M. CROITORU
135 de ani de la nașterea academicianului Aurel A. Beleș, personalitate de referință a ingineriei civile din România 13

Dumitru CURCĂ
Viața și opera fiziologului academician (m.c.) prof. univ. dr. Ioan Athanasiu (1868-1926). Comemorare la 100 ani de la moartea savantului 35

George M. CROITORU
65 de ani de la construcția pavilionului Expoziției Realizărilor Economiei Naționale din București 87

STUDII ȘI COMUNICĂRI

Adriana VÂLCU, Șerban GHINOIU
Istoria Serviciului central de măsuri și greutăți din Romania 101

Mirela-Adriana ANGHELACHE
Revoluția invizibilului: Femeile de știință care au descifrat misterele atomului. Contribuții feminine la cercetarea radioactivității 125

Daniela Georgiana GOLEA, Lucian Ștefan COZMA
Oameni de știință și inventatori români, precursori ai tehnologiilor de intervenție asupra factorilor de mediu 155

PERSONALITĂȚI

Filofteia REPEZ
Elena Văcărescu – Contribuții la dezvoltarea culturii și diplomației 187

Magda STAVINSCHI
Ștefan C. Hepites şi Spiru Haret – Doi ctitori ai astronomiei româneşti 205

EVOCĂRI

Mircea Victor RUSU
Amintiri cu profesorul Horia Hulubei 223

VARIA

Alin M. OLĂRESCU
Aspecte tehnico-administrative ale întovărăşirii agro-zootehnice „30 Decembrie Drumul Belşugului" din Stroeşti-Argeş 251

SEMNAL EDITORIAL, RECENZII

George M. CROITORU
Nicolae Șt. Noica: Palatul înaltei curți de conturi şi ctitorul său, George I. Lahovary – 125 de ani 277

Mirela-Adriana ANGHELACHE
Filofteia Repez, Laurențiu Bădiciou: Alexandru Antemireanu. Pagini de duioasă amintire 283

IN MEMORIAM

Dan OTTIGER DUMITRESCU, Ada-Maria MARQUARDT
Gabriela Andrei (1946–2025). Modestie, distincție, pasiune pentru cercetarea ştiințifică 289

NOTA REDACȚIEI

Divizia de Istoria Științei la Congresul Național al Istoricilor Români. București, 9–12 septembrie 2026 309

CONTENTS

ANNIVERSARIES, COMMEMORATIONS

George M. CROITORU
135 years since the birth of academician Aurel A. Beleș, a major personality of civil engineering in Romania 13

Dumitru CURCĂ
Life and work of the academician physiologist (cor. mem.) PhD prof. Ioan Athanasiu (1868-1926): Commemoration of 100th years since the scientist's death 35

George M. CROITORU
65 years since the construction of the National Exhibition Pavilion in Bucharest 87

STUDIES AND COMMUNICATIONS

Adriana VÂLCU, Șerban GHINOIU
The history of the Central Service of Measures and Weights of Romania 101

Mirela-Adriana ANGHELACHE
The revolution of the invisible: The women scientists who revealed the secrets of the atom. Women's contributions to the study of radioactivity 125

Daniela Georgiana GOLEA, Lucian Ștefan COZMA
Romanian scientists and inventors, forerunners of environmental intervention technologies 155

PERSONALITIES

Filofteia REPEZ
Contributions to the development of culture and diplomacy 187

Magda STAVINSCHI
Ștefan C. Hepites and Spiru Haret – Two founders of Romanian astronomy 205

RECOLLECTIONS

Mircea Victor RUSU
Remembering professor Horia Hulubei.....223

VARIA

Alin M. OLĂRESCU
Technical and administrative aspects of the "December 30, the Road to Abundance" agricultural and livestock cooperative in Stroeşti, Argeş.....251

EDITORIAL SIGNAL, REVIEWS

George M. CROITORU
Nicolae Șt. Noica: the Palace of the Romanian Court of Audit and its founder, George I. Lahovary – 125 years.....277

Mirela-Adriana ANGHELACHE
Filofteia Repez, Laurențiu Bădiciu: Alexandru Antemireanu. Pages of tender remembrance.....283

IN MEMORIAM

Dan OTTIGER DUMITRESCU, Ada-Maria MARQUARDT
Gabriela Andrei (1946–2025). Modesty, distinction, passion for scientific research.....289

EDITOR'S NOTE

Division of History of Science at the National Congress of Romanian Historians Bucharest, September 9–12, 2026.....313

65 DE ANI DE LA CONSTRUCȚIA PAVILIONULUI EXPOZIȚIEI REALIZĂRILOR ECONOMIEI NAȚIONALE DIN BUCUREȘTI

George M. CROITORU[1]
george.croitoru70@gmail.com

ABSTRACT: The project for the National Exhibition Pavillion from Bucharest was developed between 1959 and 1961. The works were carried out between 1961 and 1962, and it was inaugurated on April 27, 1962. In March 1963 the dome of the Pavillion collapsed by reversing its curvature due to two causes: the high values of snowfall in the winter of 1962–1963 and the reverse slope of the roof of the perimeter construction compared to the dome. The dome was redesigned and rebuilt by adopting a new structural solution and the pavillion was re-inaugurated on August 21, 1964. The National Exhibition Pavillion it's currently a technically remarkable construction with a total diameter of 125.00 m and a central dome with a diameter of 93.00 m and a height of 42.00 m.

KEYWORDS: exhibition pavillion, dome, curvature reversal, redesign

Originea ideii proiectului

Originea ideii demarării acestui proiect este legată de vizita oficială a delegației guvernamentale a Republicii Populare Române condusă de Gheorghe Gheorghiu-Dej în Cehoslovacia, începând cu 20 octombrie 1958. În cadrul acestei întâlniri bilaterale la nivel înalt au fost vizitate mai multe obiective economice şi culturale din capitala țării, Praga, dar şi din orașele Brno, Bratislava, Zvolen, Kladno, Banská Bystrica [8], [9], [10], [11]. Dintre obiectivele vizitate, un impact important asupra delegației române, din punct de vedere al imaginii, l-a generat şantierul noului pavilion expozițional din Brno, obiectiv aflat în fază avansată de execuție, acesta fiind finalizat şi inaugurat un an mai târziu.

[1] Doctor inginer, membru titular al Diviziei de Istoria Tehnicii (DIT) / Comitetul Român de Istoria şi Filosofia Ştiinței şi Tehnicii (CRIFST), Academia Română.

Pavilionul expozițional Z din Brno

Proiectul Pavilionului expozițional Z din Brno a fost elaborat în anul 1958 în stilul „arhitecturii raționale", curent arhitectural modern în cadrul epocii, de un grup de arhitecți şi ingineri condus de profesorul Ferdinand Lederer, în colaborare cu Zdeněk Alexa, Zdeněk Denk, Zdeněk Pospíšil, Jiří Špaček şi Milan Steinhauser [2], [7]. O posibilă sursă de inspirație pentru acest important obiectiv ar fi putut fi Pavilionul expozițional din Belgrad (Fig. nr. 1), proiectat de arhitectul Milorad Pantović şi inginerii Branko Žeželj şi Milan Krstić, construit într-o perioadă imediat anterioară (1954–1957) [13]. Pavilionul din Belgrad a fost remarcabil, în primul rând, prin deschiderea sa vastă, de 109,00 m, care a fost cea mai mare la nivel mondial până în anul 1965, când a fost inaugurat astrodomul din Houston (Fig. nr. 1).

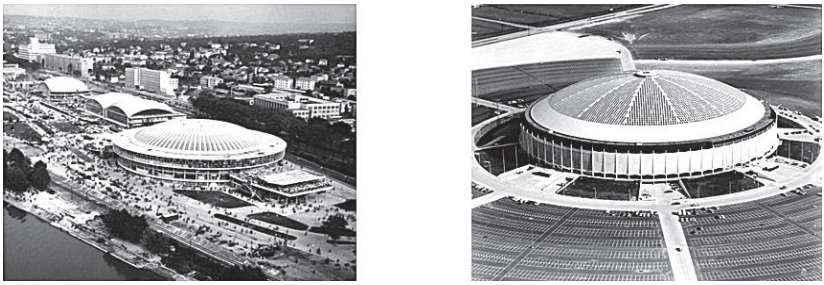

Fig. nr. 1 – Pavilionul expozițional din Belgrad, inaugurat în anul 1957 (stanga) si astrodomul din Houston, inaugurat în anul 1965 (dreapta) [13], [14].

Pavilionul Z (Fig. nr. 2) din cadrul ansamblului de construcții cu funcțiune expozițională din Brno are o suprafață desfăşurată de 17.000 m² şi un diametru total de 120,00 m. Zona centrală a acestuia este acoperită de o cupolă cu diametrul de 92,00 m şi înălțimea de 42,00 m [12].

Structura cupolei a fost realizată din metal, respectiv din elemente de oțel cu secțiune tubulară, interconectate între ele. Execuția s-a realizat etapizat, astfel, întreaga cupolă a fost mai întâi asamblată la nivelul terenului şi apoi liftată şi montată în poziția finală cu utilaje de ridicat. Învelitoarea cupolei a fost eterogenă, respectiv o folie de plastic montată local şi tablă de aluminiu pe cea mai mare parte a suprafeței acesteia. Condițiile climatice de exploatare, precum acțiunea radiațiilor ultraviolete şi temperaturi scăzute importante în perioada de iarnă, au condus la degradarea foliei de plastic şi necesitatea înlocuirii ei [12].

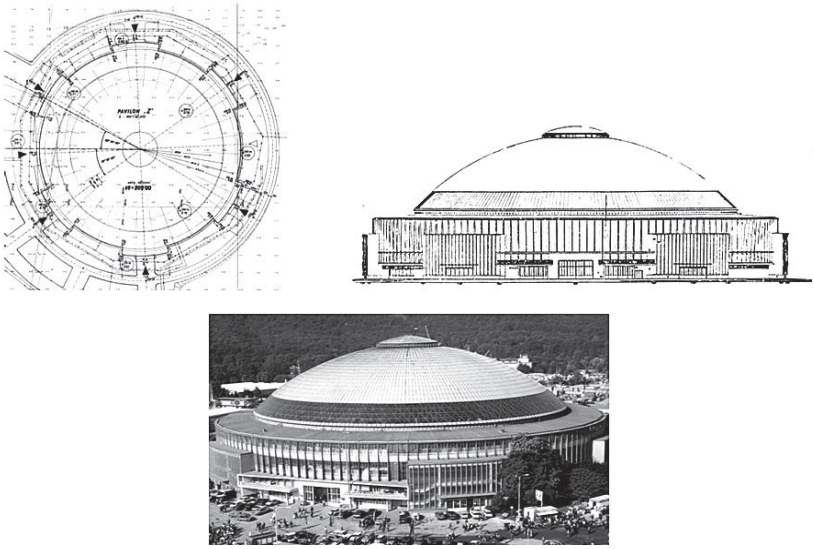

Fig. nr. 2 – Pavilionul Z al Complexului expozițional din Brno, inaugurat în anul 1959. Plan şi elevație (sus), imagine de ansamblu (jos) [2].

Pavilionul Expoziției Realizărilor Economiei Naționale inaugurat la 27 aprilie 1962

Proiectul Pavilionului Expoziției Realizărilor Economiei Naționale din Bucureşti, obiectiv major de imagine al statului român, a fost elaborat în perioada 1959–1961, într-un context social-politic favorabil dezvoltării, modernizării şi afirmării României, inițiat de liderul politic al epocii, Gheorghe Gheorghiu-Dej. Tot în această perioadă a fost organizată Universiada de iarnă de la Poiana Braşov din anul 1951 şi demarase un alt obiectiv major de dezvoltare, proiectul de sistematizare a localităților-stațiuni de pe litoralul Mării Negre, de la Mamaia până la Mangalia, prima etapă a acestuia începând în anul 1955.

Proiectantul acestui obiectiv a fost Institutul de Proiectare şi Cercetare pentru Industria Materialelor de Construcții (IPCMC), o structură organizatorică nouă, înființată în anul 1959. La proiect au colaborat şi specialişti din cadrul Institutului de Construcții din Bucureşti. Din colectivul complex de proiectare au făcut parte, printre alții, arhitecții Ascanio Damian, ca autor principal, Mircea Enescu, V. Ursache, Adrian Stănescu, R. Popescu, S. Miclescu, Vera Hariton, N. Nedelescu şi V. Cantunari,

inginerii de structură Em. Baiculescu, M. Săvescu, Liliana Popovici, A. Nefian, D.D. Niculescu, Mircea Soare şi Nicolae Pătrîniche, inginerii de instalații M. Procopiescu, A. Stănescu, Gheorghe Ionescu, A. Costescu, I. Palade, D. Manasian şi D. Cenda [4]. Proiectul ce a demarat chiar în anul înființării noului institut (1959), trebuia materializat pe teren până în anul 1962, pentru a fi sărbătorită, cu fastul specific epocii, finalizarea procesului de colectivizare a agriculturii, începută încă din anul 1949. Soluția de arhitectură aleasă a fost condiționată de utilizarea tipului de cupolă proiectată de profesorul Ferdinand Lederer şi folosit la Pavilionul expozițional Z din Brno [4].

Execuția lucrărilor a fost realizată de Trustul I Construcții Bucureşti în perioada 1961–1962, iar inaugurarea oficială a obiectivului (Fig. nr. 3), s-a realizat la termenul impus, 27 aprilie 1962.

Principalele date tehnice ale obiectivului caracterizează o construcție de amploare şi reprezentativă pentru capitala țării, a cărei prezență este remarcabilă chiar şi în perioada contemporană: suprafața construită de 10.000 m^2, suprafața desfăşurată de 19.000 m^2, volumul de 300.000 m^3, diametrul total de 125,00 m, cu precizarea că acestea sunt valori aproximative. Zona centrală este acoperită de o cupolă cu diametrul de 93,00 m şi înălțimea de 42,00 m [4]. Din analiza comparativă efectuată cu datele tehnice ale Pavilionului expozițional Z din Brno, se constată valori, în general, comparabile, însă sensibil superioare în ceea ce priveşte diametrul total, diametrul cupolei şi suprafața desfăşurată.

Structura de rezistență a construcției de bază este alcătuită din două şiruri concentrice de câte 32 de stâlpi metalici (Fig. nr. 3) interconectați cu grinzi circulare din beton armat cu armătură rigidă, la fiecare nivel. Betonul armat cu armătură rigidă fusese aplicat şi într-o perioadă imediat anterioară (1949–1954), însă în altă soluție constructivă, la execuția corpului central dominant din cadrul ansamblului de clădiri ale Combinatului Poligrafic „Casa Scânteii". De asemenea, pentru a se putea respecta termenul scurt de finalizare impus, de 9 luni, au fost folosite pe scară largă elementele prefabricate, un exemplu concludent în acest sens fiind execuția unei suprafețe de peste 14.000 m^2 de planşee de beton armat [4].

Cupola avea o structură din țeavă (Fig. nr. 4) formată dintr-un inel de bază şi unul superior, legate între ele cu țevi-meridian. Între inelele pozitionate la extremități (cel de bază şi cel superior), alte inele orizontale intermediare completau structura. Îmbinările a două țevi-meridian cu

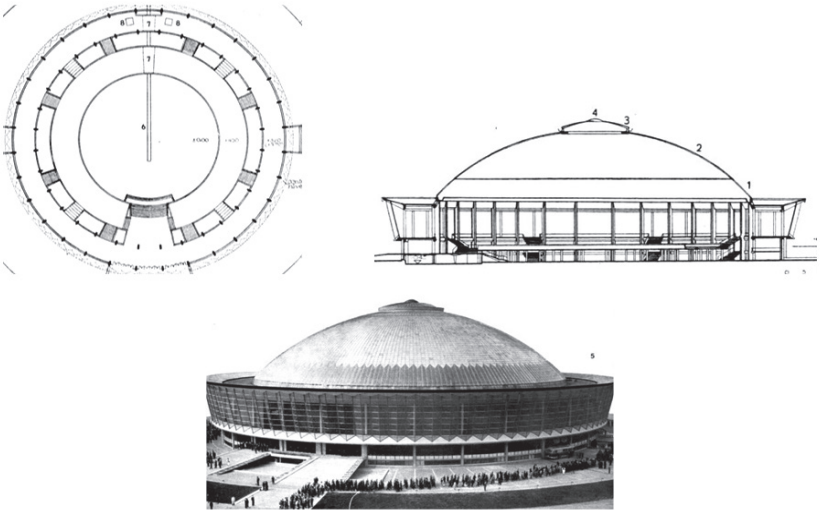

Fig. nr. 3 – Pavilionul central al Expoziției Realizărilor Economiei Naționale din Bucureşti, inaugurat la 27 aprilie 1962. Plan şi secțiune (sus) şi imagine de ansamblu (jos) [4].

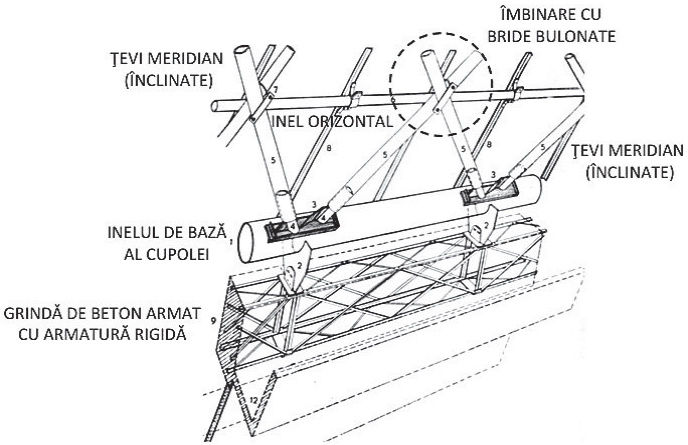

Fig. nr. 4 – Detaliu de alcătuire a structurii cupolei Pavilionul Expoziției Realizărilor Economiei Naționale din Bucureşti, inaugurat la 27 aprilie 1962 [4].

inelele orizontale s-au realizat cu bride bulonate. Cupola a fost asamblată integral la nivelul terenului, apoi liftată cu prese hidraulice şi montată în poziția finală [1], [4].

Prăbuşirea cupolei Pavilionului Expoziției Realizărilor Economiei Naționale in luna martie 1963

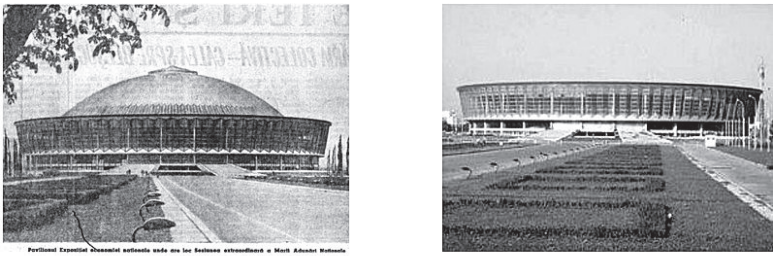
În luna martie 1963 s-a produs un inedit eveniment în exploatarea cupolei Pavilionului Expoziției Realizărilor Economiei Naționale, când aceasta şi-a inversat curbura şi s-a prăbuşit.

Sursa evenimentului a fost „conlucrarea" a două cauze principale, respectiv consecințele unui eveniment meteorologic important (valorile mari ale depunerilor de zăpadă din iarna 1962–1963) şi un aspect conceptual defavorabil (panta inversă a acoperişului construcției perimetrale față de cupolă). Efectul conjugat al celor două cauze principale a condus la depunerea stratului de zăpadă într-un mod dezavantajos, ce nu fusese luat în calcul, respectiv printr-o aglomerare masivă a acesteia, dispusă excentric după cum se prezintă în Fig. nr. 5.

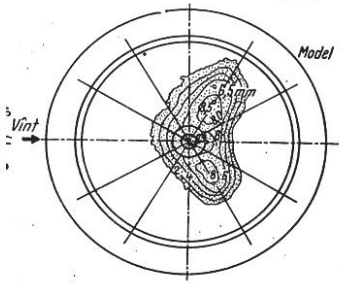
Prăbuşirea cupolei prin inversarea curburii s-a datorat „fenomenului de instabilitate prin saltul echilibrului" [1]. Fenomenul de salt al echilibrului este un tip de instabilitate elastică neliniară în care o structură îşi modifică brusc configurația geometrică şi trece dintr-o poziție de echilibru stabil într-o altă poziție de echilibru, complet diferită, sub acțiunea unei încărcări critice, eliberând rapid energie cinetică şi provocând, de cele mai multe ori, colapsul acesteia. În cazul Pavilionului Expoziției Realizărilor Economiei Naționale, încărcarea critică ce a modificat brusc configurația geometrică a structurii a fost aglomerarea mare de zăpadă (Fig. nr. 5) dispusă excentric la nivelul cupolei.

După producerea acestui eveniment, a fost instituită o comisie de specialişti în scopul cercetării cauzelor prăbuşirii cupolei Pavilionului Expoziției Realizărilor Economiei Naționale, însă, prin concluziile formulate de aceasta, nu a fost identificată nici o culpă privind părțile implicate (proiectant, constructor), fiind recomandată reproiectarea structurii cupolei şi validarea experimentală a acesteia înainte de montarea în cadrul construcției existente.

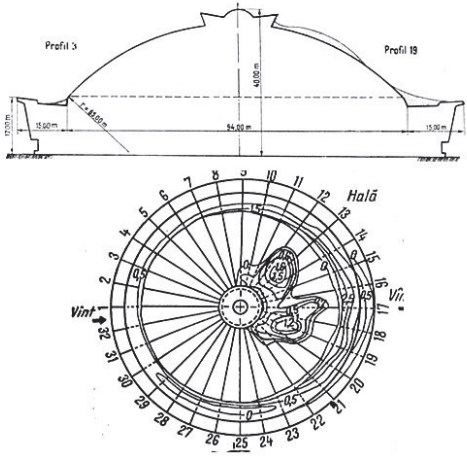
Academicianul Cristea Mateescu a publicat în anul 1965 un important studiu ştiințific, pe baza unor ample cercetări experimentale, în care a analizat şi depunerile de zăpadă pe cupola Pavilionului Expoziției Realizărilor

Imagine de ansamblu a Pavilionului la inaugurare și după prăbușirea cupolei [16].

Aglomerările de zăpadă considerate inițial pe modelul experimental, în faza de concepție [6].

Releveele depunerilor de zăpadă din iarna 1962-1963 pe structura reală a cupolei [6].

Fig. nr. 5 – Cupola Pavilionului Realizărilor Expoziției Economiei Naționale.

Economiei Naționale din luna martie 1963. Acest studiu a analizat aglomerările de zăpadă pe construcții prin modelare cu materiale pulverulente, prin simularea în laborator a acțiunii vântului simultan cu ninsoarea.

Au fost studiate materialele similare zăpezii, gama de viteze, criteriile şi domeniul de similitudine şi au fost determinate formele şi indicii numerici de aglomerare pe două tipuri de construcții. Prin corelare cu grosimea maximă a zăpezii la nivelul terenului şi observațiile in-situ, au fost obținute valorile de calcul ale încărcărilor din zăpadă [6].

Reconstrucția cupolei Pavilionului şi reinaugurarea din 21 august 1964

Cupola a fost reproiectată şi reconstruită prin adoptarea unei soluții structurale noi care să confere mai multă siguranță în exploatare. Astfel, structura acesteia a fost alcătuită din arce spațiale cu zăbrele formate din țevi metalice, dispuse radial, după cum se prezintă în Fig. nr. 6. Arcele spațiale zăbrelite sprijină, la nivelul inferior, pe inelul de contur al cupolei iar la nivelul superior, pe inelul central de la cheia acesteia. Rigiditatea spațială de ansamblu a fost asigurată prin dispunerea unor inele concentrice pe contur, alcătuite tot din țevi metalice [3].

Calculul structurii, stabilirea detaliilor esențiale de executie şi validarea experimentală a structurii spațiale a noii variante de cupolă au fost efectuate de către un colectiv de specialişti ai Catedrei de Construcții Metalice din cadrul Institutului Politehnic Timişoara, sub coordonarea profesorului universitar Dan Mateescu[2] (Fig. nr. 6) [1]. Pentru verificarea şi validarea calculului noii variante structurale a cupolei Pavilionului Expoziției Realizărilor Economiei Naționale a fost instituită o comisie guvernamentală ce a inclus un număr important de personalități tehnice şi ştiințifice de mare notorietate ale epocii, printre care, academicianul Aurel A. Beleş şi profesorii universitari Panaite Mazilu şi Dan Ghiocel.

Pavilionul Expoziției Realizărilor Economiei Naționale din Bucureşti a fost reinaugurat la 21 august 1964, la termenul impus de autorități, înaintea aniversării zilei naționale (23 august), acesta fiind în exploatare în bună condiție tehnică şi în perioada contemporană. În prezent, aceasta este o construcție reprezentativă a capitalei României care îşi păstrează

[2] Dan Mateescu (1911–2008), absolvent al Şcolii Politehnice din Berlin-Charlottenburg (1934) şi unul din cei mai importanți specialişti români în domeniul proiectării structurilor metalice, a fost profesor universitar la Institutul Politehnic din Timişoara începând cu anul 1944. A fost doctor honoris causa al Universității Tehnice de Construcții Bucureşti şi al Universității Politehnica din Timişoara şi membru titular al Academiei Române (1974).

funcțiunea inițială, cea de spațiu expozițional, prin organizarea de activități specifice, iar prin detaliile sale constructive este unul din obiectivele de referință în acest domeniu la nivel mondial (Fig. nr. 7).

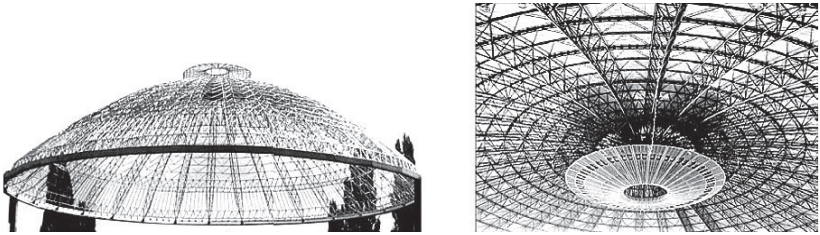

Fig. nr. 6 – Modelul la scară redusă a cupolei metalice, în noua soluție structurală proiectată de colectivul profesorului Dan Mateescu, ce a fost testată în laboratorul catedrei de construcții metalice de la Institutul Politehnic din Timişoara (stânga). Structura spațială a cupolei la partea superioară (dreapta) [1].

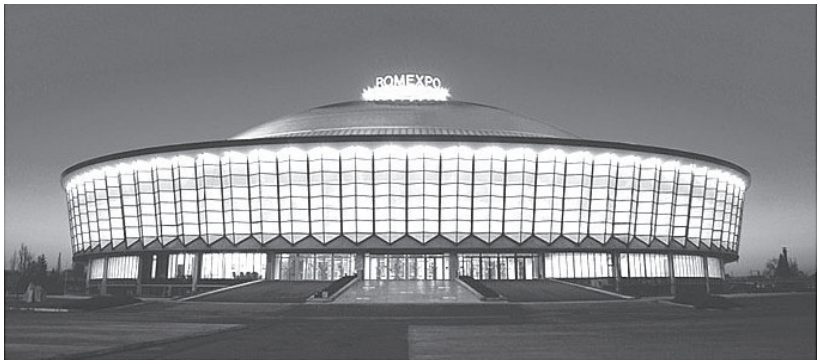

Fig. nr. 7 – Imagine de ansamblu din perioada contemporană a Pavilionului Expoziției Realizărilor Economiei Naționale, în prezent Centrul Expozițional ROMEXPO [15].

Importanța Pavilionului Expoziției Realizărilor Economiei Naționale din punct de vedere tehnic, ştiințific şi istoric

Pavilionul Expoziției Realizărilor Economiei Naționale din Bucureşti este, în prezent, un obiectiv remarcabil din punct de vedere tehnic, conceptual şi dimensional, având un diametru total de 125,00 m şi o cupolă centrală cu diametrul de 93,00 m şi înălțimea de 42,00 m, date tehnice care sunt comparabile cu ale unor construcții similare, relevante la nivel mondial. Din

punct de vedere istoric, este una din construcțiile reprezentative edificate în stilul „arhitecturii raționale" din prima parte a perioadei postbelice.

Accidentul structural din luna martie 1963, în care una din cauzele principale a fost depunerea masivă de zăpadă din iarna 1962–1963, s-a produs la scurt timp după viscolul din februarie 1954, caracterizat de viteze mari ale vântului, în condițiile unor căderi masive de zăpadă cu valori cantitative mult superioare celor normale, ce au produs aglomerări de zăpadă cu efecte dezastruoase asupra construcțiilor. A fost contextul în care specialiştii români au constatat necesitatea interpretării pe baze ştiințifice a acestor fenomene ale naturii şi au dezvoltat noul domeniu de cercetare pe baze probabilistice a efectelor climatice (vânt, zăpadă şi variații de temperatură) asupra construcțiilor precum şi noi concepte probabilistice în analiza siguranței structurilor[3].

Concluzii

Pavilionul Expoziției Realizărilor Economiei Naționale reprezintă una din marile lucrări de construcții executate în România în perioada postbelică, din care se mai pot menționa, printre altele, Aeroportul Bucureşti Băneasa (1947–1952), Complexul de clădiri „Casa Scânteii" (1949–1954), Canalul Dunăre-Marea Neagră (1949–1955; 1976–1984), Podul Prieteniei peste Dunăre (1951–1954), Sala Palatului din Bucureşti (1959–1960), barajele Vidraru, pe râul Argeş şi Porțile de Fier I şi II, pe fluviul Dunărea, Teatrul Național din Bucureşti (1963–1977), consolidarea podurilor istorice dunărene (1963–1967), Podul Giurgeni-Vadul Oii peste Dunăre (1965–1970), Hotelul Intercontinental din Bucureşti (1967–1971), Transfăgărăşanul (1970–1974), Metroul Bucureşti (din anul 1975), Palatul Parlamentului din Bucureşti (1983–1997).

La 65 de ani de la construcția sa, Pavilionul Expoziției Realizărilor

[3] Se remarcă activitatea ştiințifică în noile domenii de cercetare ale lui Dan Ghiocel şi Dan Lungu de la Institutul de Construcții din Bucureşti, concretizate în publicarea unor volume de specialitate, printre care *Acțiunea vântului, zăpezii şi variațiilor de temperatură în construcții* (1972), ce a primit premiul *„Traian Vuia"* al Academiei Române, *Siguranța construcțiilor* (1973), *Wind, snow and temperature effects on structures based on probability* (1975), *Metode probabilistice în calculul construcțiilor* (1982). Începând cu anul universitar 1973–1974, profesorul Dan Ghiocel a predat în premieră la nivel mondial cursul *Siguranța construcțiilor* iar în anul 1982 a fost solicitat de oficialitățile guvernamentale din R.P. Chineză să contribuie la introducerea disciplinei *Siguranța structurilor* prin pregătirea de conferențiari la actuala Universitate de Ştiință şi Tehnologie din Xian.

Economiei Naționale este una din construcțiile reprezentative ale oraşului Bucureşti, cu o importanță tehnică şi istorică de necontestat şi foarte apreciată de publicul larg. Acesta reprezintă, totodată, un exemplu elocvent de performanță inginerească realizată în condiții economice dificile, ce caracterizează, pe deplin, potențialul creator real al țării noastre.

Reconfigurarea urbanistică şi extinderea fondului construit din zona de amplasare a Pavilionului în perioada recentă pot fi apreciate ca fiind discutabile şi neinspirate, în condițiile în care rezultanta acestui proces a diminuat vizibil calitatea şi coerența concepției urbanistice inițiale.

Bibliografie:

[1] Banabic, Dorel – coordonator (2019). *Istoria tehnicii şi a industriei româneşti, Vol. 1. Mecanica, tehnicile de prelucrare şi construcțiile,* Editura Academiei Române, Bucureşti, pp. 487, 500.
[2] Brněnský architektonický manual, https://www.bam.brno.cz/en/object/d138-pavilion-z [12 august 2026].
[3] Constantinescu, Dinu-Teodor (1989). *Construcții monumentale*, Editura Științifică şi Enciclopedică, Bucureşti, pp. 157–158.
[4] Damian, Ascanio, Enescu, Mircea (1962). *Pavilionul Expoziției Economiei Naționale a R.P.R.*, Arhitectura R.P.R., 4, Bucureşti, pp. 2–10.
[5] *Ferdinand Lederer*, https://www.bam.brno.cz/en/architect/396-ferdinand-lederer?nameSearch=avion [10 august 2026].
[6] Mateescu, Cristea (1965). *Contribuție la studiul aglomerării de zăpadă pe construcții sub acțiunea viscolului*, Revista Studii şi Cercetări de Mecanică Aplicată, 3, Bucureşti, pp. 587–640.
[7] *Pavilion Z*, https://www.archiweb.cz/en/b/pavilon-z [10 august 2026].
[8] Scînteia, an 27, nr. 4351, 21 octombrie 1958.
[9] Scînteia, an 27, nr. 4352, 22 octombrie 1958.
[10] Scînteia, an 27, nr. 4353, 23 octombrie 1958.
[11] Scînteia, an 27, nr. 4354, 24 octombrie 1958.
[12] Štěpánková, Lenka (2023). *Mid-Century Modern Exhibition Halls of Brno Exhibition Centre and Their Renovation,* ANUARI d'Arquitectura i Societat research journal, 3, pp. 98–123. https://doi.org/10.4995/anuari.2023.19982 [10 august 2026].
[13] Vučinić, Vesna, Vujović, Violeta. *Belgrade Fair and its Hall One*, https://www.guiding-architects.net/en/news/belgrade-fair-hall-one [10 august 2026].
[14] *A stellar stadium*, https://sites.psu.edu/researchteaching/2017/02/02/a-stellar-stadium/ [10 august 2026].

[15] Bine ați venit în CENTRUL EXPOZIȚIONAL ROMEXPO! https://romexpo.ro/ [12 august 2026].
[16] Arhiva autorului (fotografii şi cărți poştale).

STUDII ȘI COMUNICĂRI